

Adrodd am Ddigwyddiadau Andwyol mewn astudiaethau a gymeradwywyd gan Bwyllgor Moeseg Ymchwil Prifysgol Wrecsam

Cyd-destun

Mae'r Brifysgol yn cydnabod bod rhai astudiaethau penodol sy'n ymwneud â chyfranogwyr dynol neu ddata personol yn cynnwys y risg y gallai digwyddiadau andwyol ddigwydd. Mae deddfwriaeth a fframweithiau llywodraethu'n bodoli i sicrhau bod asesu, monitro, ac adrodd am ddigwyddiadau andwyol yn cael eu diffinio'n glir er mwyn rhwystro a lliniaru digwyddiadau andwyol a hyrwyddo a diogelu diogelwch cyfranogwr. Yn hanesyddol, mae adrodd am ddiogelwch wedi ei sielio ar astudiaethau yn ymwneud ag ymyrraeth glinigol, gellir dod o hyd i fanylion llawn am ofynion HRA ar dudalennau [gwefan HRA](#). Serch hynny, gall digwyddiad andwyol gynnwys pob math o niwed corfforol, seicolegol, cymdeithasol, cyfreithiol neu economaidd o ganlyniad i gymryd rhan mewn astudiaeth ymchwil. Mae diffiniadau GIG o'r mathau gwahanol o adroddiadau diogelwch wedi eu hehangu i adlewyrchu ymchwil ym Mhrifysgol Wrecsam.

Mae'r weithdrefn hon yn dynodi'r cyfrifoldebau a'r atebolrwydd o fewn y Brifysgol i fonitro ac adrodd am ddigwyddiadau andwyol o ganlyniad i astudiaethau y mae'r brifysgol yn eu cynnal neu'n eu noddi.

Digwyddiadau andwyol

Mae'r Brifysgol yn diffinio digwyddiad andwyol (DA) fel digwyddiad anffafriol yn ystod astudiaeth ymchwil a arweiniodd at neu a ellir fod wedi arwain at niwed, colled neu ddifrod anfwriadol neu annisgwyl. Dylai'r Prif Ymchwilydd neu Oruchwyliwr roi gwybod i'r Is-bwyllgor Moeseg Ymchwil y Brifysgol o fewn 10 diwrnod i'r digwyddiad andwyol ddigwydd. Mae enghreifftiau o ddigwyddiadau andwyol y gellid eu hystyried fel rhai nad ydynt yn ddifrifol yn cynnwys gwyriad anfwriadol oddi wrth y protocol astudio, digwyddiad corfforol megis brech neu godwm, neu dorri cyfrinachedd.

Digwyddiadau andwyol difrifol

Mae digwyddiad andwyol difrifol (DAD) yn gallu cynnwys digwyddiad anffafriol sy'n:

- i. arwain at farwolaeth
- ii. peryglu bywyd
- iii. gofyn am fynd i'r ysbyty neu orfod aros yn yr ysbyty am gyfnod hirach
- iv. arwain at anabledd neu anallu sylweddol neu barhaus
- v. cynnwys anomaleddau cynhenid neu nam geni

- vi. arwain at niwed corfforol neu seicolegol i gyfranogwr
- vii. cynnwys torri cyfrinachedd neu ddata personol heb ganiatâd y cyfranogwr

Mae'n rhaid i'r Prif Ymchwilydd neu Oruchwyliwr adrodd am ddigwyddiadau andwyol difrifol sy'n digwydd yn ystod neu o ganlyniad i brosiect ymchwil sy'n ymwneud â chyfranogwyr dynol, eu meinweoedd, neu eu data sydd wedi ei gymeradwyo'n foesebol gan Is-bwyllgor Moeseg Ymchwil i Is-bwyllgor Moeseg Ymchwil y Brifysgol o fewn 24 awr i ddod i wybod am y digwyddiad.

Nid yw'r enghreifftiau yn y rhestr hon yn gynhwysfawr. Dylai'r Prif Ymchwilydd neu Oruchwyliwr asesu'r digwyddiad andwyol yng nghyd-destun yr astudiaeth a'r bobl yr ymchwilir iddynt.

Gweithdrefnau Adrodd

Dylid adrodd am DA a DAD i'r Is-bwyllgor Moeseg Ymchwil (rescadmic@glyndwr.ac.uk) yn yr amser a bennwyd uchod. Wrth adrodd i'r pwyllgor dylid cynnwys y canlynol.

- ID Cymeradwyaeth Moeseg Ymchwil
- Teitl yr Astudiaeth
- Manylion y Prif Ymchwilydd / Oruchwyliwr a Myfyriwr Ymchwilydd
- Manylion y cyfranogwr
- Dyddiad ac amser y digwyddiad andwyol
- Manylion y digwyddiad andwyol
- Asesiad o'r digwyddiad andwyol; Ysgafn, Cymedrol, Difrifol
- Asesiad o'r digwyddiad andwyol; cysylltiedig â neu ddim yn gysylltiedig â/disgwyliedig neu annisgwyl
- Cadarnhad a ydi'r astudiaeth wedi ei hatal a gweithredu pellach a awgrymir

Bydd y Swyddfa Ymchwil yn gadael i Gadeirydd yr Is-Bwyllgor Moeseg Ymchwil wybod pan fyddent wedi derbyn yr adroddiad o fewn 24 awr pellach. Gan ddibynnu ar ddifrifoldeb y digwyddiad, fe all Cadeirydd yr Is-bwyllgor Moeseg Ymchwil benderfynu atal neu ddirymu cymeradwyaeth foesebol yr ymchwil ar ran y Pwyllgor, neu argymhell addasiadau i'r protocol neu gynllun astudio os yw'n cael ei ystyried yn groes i bolisiau a phrosesau'r Brifysgol ar foesebol ymchwil.

Cysylltiadau

Bydd y weithdrefn yn cael ei hadolygu'n rheolaidd yng ngoleuni profiad a diwygiadau i godau ymddygiad a osodir gan unrhyw gymdeithas broffesiynol neu ddysgu berthnasol. Dylid anfon unrhyw sylw at:

rescadmin@glyndwr.ac.uk

